

в) производство на услуги за домакинствата от частни нетърговски заведения;

г) услуги, извършвани от едни домакинства на други.

Произведеният продукт се класифицира в две основни категории:

— *стоки* — благата и услугите, които нормално се продават на пазара по цени, чрез които се търси да се покрият производствените разходи;

— *други блага и услуги* — нестоков продукт.

Първата категория се произвежда от спомената първа група производители. Втората категория се произвежда от останалите три групи производители (т. б, в и г).

Два определящи елемента стоят в основата на дефиницията на категорията стоки. Първата от тях е благата и услугите да се реализират *нормално* на пазара. Това означава, че към групата принадлежат и онези блага и услуги, които не са реализирани и дори няма да се реализират, но нормално се реализират. От друга страна, дори материални продукти, които не са предмет на покупко-продажби, не могат да се причислят към категорията стоки. Вторият определящ момент е цената, по която се реализира на пазара дадено благо и услуга. Тя трябва да бъде формирана с оглед да се *покрият* производствените разходи, с други думи реализацията да става при нормални пазарни условия.

В литературата се среща и друго класифициране на произведения обществен продукт, прилагано във френската система на националните сметки — продукция и продукт.¹

Категорията *продукция* се дефинира подобно на категорията стоки — блага и услуги, които по правило се обменят на пазара. В дефиницията липсва вторият критерий — цената, но той би следвало да се предполага.

Категорията *продукт* обхваща и двете посочени категории — стоки и други блага и услуги.

В СНС са възприети принципно два подхода за установяване на резултатите от производствената дейност на дадена страна. При първия се държи сметка за териториалните граници на страната, при втория — за националната принадлежност на производителите. Те водят и до създаването на две групи показатели: *вътрешен продукт* (или вътрешна продукция и вътрешен продукт по френската система) и *национален продукт*.

Вътрешният продукт е резултат от производствената дейност на всички производствени единици, намиращи се на територията на страната, независимо от националната принадлежност на собствениците на тези единици.

¹ Маршал, Ж. Пак там, с. 40, 41 и др.